

Борбич С. В. Формирование духовных ценностей студентов как составляющая воспитательной деятельности в педагогических колледжах.

Современные изменения, которые происходят в нашем обществе, выдвигают перед учебными заведениями новые задания в формировании высокодуховной личности. Одно из главных заданий - трансформация общечеловеческих и высших духовных ценностей в личные убеждения. В особенной мере это касается будущих педагогов. Формирование духовных ценностей у будущих педагогов должно быть неотъемлемой составляющей учебно-воспитательного процесса в педагогических колледжах. Будущий специалист должен быть таким специалистом, который не только мог бы профессионально исполнять свои обязанности, но и быть всесторонне и гармонично развитой личностью, патриотом нашего государства, который сохранит духовные ценности, накопленные украинским народом в течение многих веков.

Ключевые слова: духовные ценности, воспитательная деятельность, воспитание в педагогических колледжах, формирование духовных ценностей.

Borbich S. V. Forming of spiritual values of students as constituent of educator activity in pedagogical colleges.

Modern changes which take place in our society pull out before educational establishments new tasks in forming of high-spiritual personality. One of main tasks is transformation of common to all mankind and higher spiritual values in the personal persuasions. In the special measure it touches future teachers. forming of spiritual values for future teachers it must be the inalienable constituent of educational-educator process in pedagogical colleges. A future specialist must be such specialist, which not only would professionally carry out the duties but also be comprehensively and the harmoniously developed personality, patriot of our state, which will save spiritual values, accumulation the Ukrainian people during many centuries.

Keywords: spiritual values, educator activity, education in pedagogical colleges, forming of spiritual values.

УДК 378.014.8:811.161.1

Василиків І. Б.

ІНФОРМАЦІЙНА КОМПЕТЕНЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МАРКЕТИНГУ

У статті розглядаються питання інформаційної компетентності майбутнього вчителя маркетингу. На підставі проведеного аналізу виявлена та обґрунтована структура формування цієї інтегративної властивості фахівця з педагогіки. Досліджуються сучасні компетентнісні підходи професійної підготовки майбутніх учителів маркетингу засобами інформаційно-комунікаційних технологій, поняття “компетентність” слід розглядати як здатність застосовувати знання та вміння ефективно й творчо в міжособистісних стосунках-ситуаціях, що передбачають взаємодію з іншими людьми в соціальному контексті так само, як і в професійних ситуаціях.

Ключові слова: компетенція, компетентність, професіоналізм, професійна компетентність, інформаційна компетентність вчителя.

Розвиток інформаційно-комунікаційних ресурсів ставить перед сучасним педагогом низку вимог, а саме: мати базові навички роботи з комп'ютером та комп'ютерними технологіями; вміти створювати дидактичні та методичні матеріали, використовуючи різні програми; вміти застосовувати інформаційні технології в навчальному процесі тощо. Тобто на сьогодні вчителю для здійснення своєї професійної діяльності необхідно бути компетентними у сфері використання інформаційних технологій під час роботи зі школярами. Для компетентної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі вчителю треба володіти низкою компетенцій, серед яких важливою є інформаційна.

Таким чином, актуальність проблеми забезпечення якості фахової підготовки та якості професійної діяльності сучасного спеціаліста об'єктивно детермінована суспільними вимогами до особистості фахівця і до його професійної діяльності. Зазначена проблема вимагає також більшої чіткості у визначенні дефініцій “професійна компетентність вчителя”, “інформаційна компетенція вчителя”, “професіоналізм” і розмежування при використанні в теоретико-методологічних розробках.

У науково-методичних студіях вивчається структура та зміст професійної компетентності вчителя (Т. Браже, В. Введенський [6], І. Зязюн, І. Підласий, І. Кривонос, В. Нестеров, О. Ситник, М. Скрипник, Т. Сорокіна [14], К. Старченко, Л. Набока, Н. Кузьміна, А. Маркова [9], Л. Мітіна тощо).

Аспекти підвищення професійної компетентності в системі безперервної педагогічної освіти розглядаються у педагогічних дослідженнях М. Вачевського [5], Б. Гершунського, В. Дубиніної, Ю. Завалевського, Є. Шилова та ін.

Поняттю “інформаційна компетентність” приділяють увагу Н. Морзе, Н. Гусинський, О. Зайцева, А. Хуторський та ін.

Мета статті – визначити основні напрями розвитку інформаційної компетентності майбутнього вчителя маркетингу.

Словник іншомовних слів так трактує поняття “компетентний” (від лат. *competens* – належний, відповідний):

- 1) досвідчений у певній галузі, якомусь питанні;
- 2) повноважний, повноправний у розв'язанні якоїсь справи; “компетенція” (лат. *competencia* від *competo* – взаємно прагну, відповідаю, підходжу) – коло повноважень якої-небудь організації, установи або особи, коло питань, у яких дана особа має певні повноваження, знання, досвід; *компетентність* – поінформованість, обізнаність, авторитетність [2, с. 34].

За визначенням експертів країн Європейського Союзу поняття “компетентність” слід розглядати як здатність застосовувати знання та вміння ефективно й творчо в міжособистісних стосунках-ситуаціях, що передбачають взаємодію з іншими людьми в соціальному контексті так само, як і в професійних ситуаціях. *Компетентність* – поняття, що логічно походить від ставлення до цінностей та від знань до вмінь [10].

“Компетентний” (лат. *competens* – відповідаючий, здібний) уповноважений, знаючий, відомий у конкретній галузі, а “компетенцію” (лат. *competencia* – добиватися, відповідати, підходити) – як коло питань, у яких хто-небудь добре знається [2, с. 34].

У психолого-педагогічній науці поняття “компетентність” з'явилося у зв'язку з дослідженнями вітчизняних та зарубіжних авторів, які в своїх працях одну із властивостей особистості, що розвивається, позначили проблемою формування компетентності.

Британський психолог Дж. Равен визначає: “компетентність – це специфічна здібність, яка необхідна для ефективного виконання конкретної дії в конкретній предметній галузі, включає вузькоспеціальні знання, специфічні предметні навички, способи мислення, а також розумінні відповідальності за власні дії” [12, с. 156].

А. Маркова констатує, що *компетентність* – це здатність і вміння людини виконувати певні трудові функції. Вона виділяє наступні види компетентності: спеціальну, індивідуальну та особистісну [9, с. 33].

Категорія *професійна компетентність*, як зазначає Н. Радіонова [11], – це сукупність ключових, базових та спеціальних компетентностей.

Ключові компетентності – це компетентності, що необхідні для будь-якої професійної діяльності та сприяють успіху людини у сучасному мінливому світі.

Базові компетентності відображають специфіку певної професійної діяльності (педагогічної, медичної, технічної тощо)

Для професійної педагогічної діяльності базовими є компетентності, які необхідні для організації професійної діяльності в контексті вимог до системи освіти на певному етапі розвитку суспільства.

Спеціальні компетентності відображають специфіку конкретної предметної чи

надпредметної професійної діяльності. Спеціальні компетентності можна розглядати як реалізацію ключових та базових компетентностей в межах навчального предмета, конкретної галузі професійної діяльності.

Усі три види компетентностей взаємопов'язані та розвиваються одночасно, що забезпечує становлення професійної компетентності як визначеної цілісної, інтегративної особистісної характеристики спеціаліста.

За І. Рвачовою, *професійна компетенція* – це здатність успішно діяти на основі практичного досвіду, вмінь та знань для вирішення завдань у сфері маркетингової діяльності. У професійному аспекті необхідно також визначити таке поняття, як “компетентність”, під яким ми розуміємо рівень знань працівників та їхнє вміння виконувати свої професійні обов'язки згідно з передбаченими посадою стандартами [13, с. 118-124].

На думку В. Введенського, *професійна компетентність* – це ефективне використання в реальній освітній практиці певного набору знань, умінь та навичок. Важливими складовими професійної компетентності педагога є комунікативна, регулятивна, інтелектуально-педагогічна, операціональна та інформаційна компетентності [6].

У науковій літературі також виокремлюються такі *складові професійної компетентності*: філософський, психологічний, соціологічний, культурологічний, методичний і особистісний аспекти, які виражаються у таких показниках, як володіння професійними знаннями та вміннями, ціннісні орієнтації в соціумі, культура, що відбивається у мовленні, стилі спілкування, відношенні вчителя до себе, своєї практичної діяльності та її здійсненні (Т. Браже); діяльнісна, комунікативна, соціальна компетентності (Л. Мітіна); гностичний, ціннісно-смысловий, діяльнісний, особистісний компоненти (А. Маркова [9]); науково-теоретичний, психологічний, операціонально-технологічний компоненти (Т. Добудько) тощо.

Розгляд сутності “*професійна компетентність*” передбачає також виявлення відмінностей чи тотожностей між поняттями “*професійна компетентність*” та “*професіоналізм*”. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури нами виокремлено деякі означення, що, на нашу думку, найбільш повно характеризують поняття професіоналізму:

– це міра і ступінь досконалості, якої досягає людина в процесі своєї діяльності, коли підіймається на вищу сходинку майстерності, стає авторитетом, майстром у своєму роді заняття [4];

– це інтегральна характеристика людини, що передбачає наявність високого рівня здійснення її професійної діяльності та життєву зрілість її особистості [1].

М. Вачевський запропонував форми та засоби практичної реалізації проблеми формування професійної компетенції у майбутніх маркетологів. Науковець пропонує три основні блоки професійних компетенцій: *соціальні компетенції* (пов'язані з оточенням, життям суспільства, соціальною діяльністю особистості): здатність до співпраці; вміння розв'язувати проблеми в різних життєвих ситуаціях; навички взаєморозуміння; активна участь у суспільному житті, соціальні й громадянські цінності та вміння; комунікативні навички, мобільність (у різних соціальних умовах); вміння визначати особисті ролі в суспільстві; *мотиваційні компетенції* (пов'язані з внутрішньою мотивацією, інтересами, індивідуальним вибором особистості): здатність до навчання; винахідливість, навички адаптуватись та бути мобільним; вміння досягти успіху в житті та бажання змінити життя на краще; інтереси та внутрішня мотивація особистості; практичні здібності і вміння робити власний вибір встановлювати особисті цілі тощо; *функціональні компетенції* (пов'язані з сферою знань, вмінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом): лінгвістична компетенція; технічна і наукова компетенція; вміння оперувати знаннями в житті та навчанні; вміння використовувати джерела інформації для власного розвитку; вміння використовувати інтелектуальну творчість [5, с. 45].

Професійна компетентність учителя розглядається як інтегративна професійно-особистісна характеристика вчителя, що відбиває його професіоналізм, готовність виконувати професійні функції й домагатися високих результатів у професійній

діяльності. Вона складається з комплексу професійних компетенцій: психологічної, методичної, предметної, комунікативної, дослідницької та інших, що визначають готовність і здатність учителя до успішного виконання відповідних видів педагогічної діяльності стосуються окремих видів діяльності вчителя. Особливе місце в зазначеному комплексі посідає інформаційна компетенція, оволодіння якою означає якісний новий ступінь у професійній підготовці вчителя. На розгляді саме цієї компетенції ми зосередимо подальшу увагу.

Під інформаційною компетентністю О. Крайнова [8] розуміє інтегральну характеристику особистості, що виявляється в її готовності реалізувати свій потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості), готовності до саморозвитку, прояву ініціативи в галузі інформаційних технологій для успішної професійної діяльності, а також усвідомлення особистої відповідальності за дотримання норм і правил ергономічної безпеки з метою збереження здоров'я та підвищення ефективності діяльності.

Список ключових компетенцій, якими повинен володіти випускник вищого навчального закладу, представлений у роботах А. Хуторського [16].

Ціннісно-смілова компетенція – це компетенція у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами студента, його здатністю бачити й розуміти навколишній світ, орієнтуватися в ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, вміти вибирати цільові й значеннєві настановлення для своїх дій і вчинків, приймати рішення. Результатом сформованості даної компетенції можна вважати вміння самовизначатися в ситуаціях навчальної й іншої діяльності, тобто ця компетенція забезпечує механізм самовизначення. Від неї залежить індивідуальна освітня траєкторія й програма життєдіяльності особистості в цілому.

Загальнокультурна компетенція – коло питань, стосовно яких випускник вищої школи повинен бути добре обізнаний, мати пізнання й досвід діяльності. Це особливості національної й загальнолюдської культури, духовно-моральні основи життя людини й людства, окремих народів, культурологічні основи сімейних, соціальних, суспільних явищ і традицій, роль науки й релігії в житті людини, їх вплив на світ. Сюди ж належить досвід освоєння студентами наукової картини світу, що розширюється до культурологічного й вселюдського розуміння світу.

Навчально-пізнавальна компетенція – це сукупність компетенцій студента у сфері самостійної пізнавальної діяльності, що містить елементи логічної, методологічної, загальнонавчальної діяльності. Сюди входять знання й уміння цілепокладання, планування, аналізу, рефлексії, самооцінки навчально-пізнавальної діяльності. У межах даної компетенції визначаються вимоги відповідної функціональної грамотності, а також уміння відрізнити факти від домислів, використання імовірнісних, статистичних і інших методів пізнання.

Інформаційна компетенція. За допомогою інформаційних технологій формуються вміння самостійно шукати, аналізувати й відбирати необхідну інформацію, організовувати, перетворювати, зберігати й передавати її. Дана компетенція забезпечує навички діяльності студентів стосовно інформації, що міститься в навчальних предметах і освітніх галузях, а також у навколишньому світі.

Комунікативна компетенція включає знання необхідних мов, способів взаємодії з оточуючими людьми, навички роботи в групі, володіння різними соціальними ролями в колективі.

Соціально-трудова компетенція визначає володіння знаннями й досвідом у сфері суспільної діяльності, у соціально-трудовій сфері, у сфері сімейних відносин і обов'язків, у питаннях економіки й права, в галузі професійного самовизначення. У дану компетенцію входять, наприклад, уміння аналізувати ситуацію на ринку праці, діяти відповідно до особистої й суспільної вигоди, володіти етикою взаємин.

– *Компетенція особистісного самовдосконалення* спрямована на освоєння способів фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку та емоційної саморегуляції. Реальним об'єктом у сфері даної компетенції виступає сам студент. Він опановує

способами діяльності у власних інтересах і можливостях, що виражається в його безперервному самопізнанні, розвитку необхідних сучасній людині особистісних якостей, формуванні психологічної грамотності, культури мислення й поведінки.

Формування інформаційної компетентності вчителя є важливою складовою його професіоналізму. Системне, цілісне уявлення про інформаційну компетентність, виділення її структури, обґрунтування критеріїв, функцій і рівнів її сформованості, дозволяє цілеспрямовано і ефективно організувати навчальний процес у рамках освітньої діяльності, підвищити рівень наочно-спеціальних знань, ухвалювати ефективні рішення в навчальній роботі, цілеспрямовано і системно розвивати учня.

Використана література:

1. Психологический словарь / под ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – Москва : Политиздат, 1990. – 494 с.
2. Словник чужомовних слів [Текст] / І. Бойків [и др.]. – Репр. з вид. 1955 р. – Київ : Родовід, 1996. – 535 с.
3. Бачинська С. М. Професійна компетентність педагога в контексті гуманістичної парадигми освіти [Електронний ресурс] / Євгенія Миколаївна Бачинська. – Режим доступу : <http://www.innovaciya.by.ru/web>
4. Белоліпецький В. К. Этика и культура управления : учебно-практическое пособие / В. К. Белоліпецький, Л. Г. Павлова. – Москва : Март, 2004. – 384 с.
5. Вачевський М. В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх маркетологів професійної компетенції : монографія / М. В. Вачевський. – Київ : ВД “Професіонал”, 2005. – 364 с.
6. Введенський В. Н. Моделирование профессиональной компетентности педагога / В. Н. Введенский // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 51-55.
7. Зіборова В. В. Формування інформаційної компетентності викладача / В. В. Зіборова // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 8 (195). – С. 64-68.
8. Крайнова Е. А. Профессиональная подготовка будущих инженеров-механиков в области информационных технологий [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Е. А. Крайнова. – Н. Новгород, 2007. – 23 с.
9. Маркова А. К. Психология профессионализма. – Москва : Международный гуманитарный фонд “Знание”, 1996. – 312 с.
10. Петрук В. А. Базові професійні компетенції: сутність поняття / В. А. Петрук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 17 / Редкол. : І. А. Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця : ДОВ “Вінниця”, 2008. – 493 с.
11. Радионова Н. Ф. Компетентностный подход в педагогическом образовании / Н. Ф. Радионова, А. П. Тряпицына [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.omsk.edu/article/vestnik-omgrpu-75.pdf>
12. Рамен Дж. Педагогическое тестирование. Проблемы, заблуждение, перспективы : пер. с англ. / Дж. Рамен. – Москва : Когито-Центр, 1999. – 234 с.
13. Рвачова І. М. Маркетингова компетенція підприємства: сутність та проблеми формування на сучасному етапі / І. М. Рвачова // Торгівля і ринок України : темат. зб. наук. пр. – Випуск 31, т. 2 / Голов. ред. О. О. Шубін. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. – 407 с.
14. Сорокина Т. М. Развитие профессиональной компетенции будущего учителя средствами интегрированного учебного содержания / Т. М. Сорокина // Начальная школа. – 2004. – № 2. – С. 110-114.
15. Тришина С. В. Информационная компетентность как педагогическая категория [Електронний ресурс] / С. В. Тришина // Интернет-журнал “Эйдос”, 2005. 10 сент. – Режим доступа : <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-11.htm>
16. Хуторской А. В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты / А. В. Хуторской // Интернет-журнал “Эйдос”. – 2002. – 23 апреля. – <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>
17. Язиніна Н. О. Структура професійної педагогічної компетентності майбутнього вчителя / Н. О. Язиніна // Формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізико-технологічного профілю в умовах євроінтеграції : збірник наукових праць. – Серія педагогічна / редкол. : П. С. Атаманчук (голова, наук. ред.) [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. – Випуск 16. – 328 с.

References:

1. Psikhologicheskiy slovar / pod red. A. V. Petrovskogo, M. G. Yaroshevskogo. – M. : Politizdat, 1990. – 494 s.
2. Slovnyk chuzhomovnykh sliv [Tekst] / I. Boikiv [y dr.]. – Repr. z vyd. 1955 r. – K. : Rodovid, 1996. – 535 s.
3. *Bachynska Ye. M.* Profesiina kompetentnist pedahoha v konteksti humanistychnoi paradyhmy osvity [Elektronnyi resurs] / Yevheniia Mykolaivna Bachynska. – Rezhym dostupu : <http://www.innovaciya.by.ru/web>
4. *Belolipetskiy V. K.* Etika i kultura upravleniya : uchebno-prakticheskoe posobie / V. K. Belolipetskiy, L. G. Pavlova. – M. : IKTs “Mart”, 2004. – 384 s.
5. *Vachevskiy M. V.* Teoretyko-metodychni zasady formuvannya u maibutnikh marketolohiv profesiinoy kompetentsii : monohrafiia / M. V. Vachevskiy. – K. : VD “Profesional”, 2005. – 364 s.m
6. *Vvedenskiy V. N.* Modelirovanie professionalnoy kompetentnosti pedagoga / V. N. Vvedenskiy // *Pedagogika*. – 2003. – № 10. – S. 51-55.
7. *Ziborova V. V.* Formuvannya informatsiynoy kompetentnosti vykladacha / V. V. Ziborova // *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka*. – 2010. – № 8 (195). – S. 64-68.
8. *Kraynova Ye. A.* Professionalnaya podgotovka budushchikh inzhenerov-mekhanikov v oblasti informatsionnykh tekhnologiy [Tekst] : avtoref. dis. ... kand. ped. nauk: 13.00.08 / Ye. A. Krainova. – N. Novgorod, 2007. – 23 s.
9. *Markova A. K.* Psikhologiya professionalizma. – M. : Mezhdunarodnyy gumanitarnyy fond “Znanie”, 1996. – 312 s.
10. *Petruk V. A.* Bazovi profesiini kompetentsii: sutnist poniattia / V. A. Petruk // *Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannya u pidhotovtsi fakhivtsiv : metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy* // *Zb. nauk. pr. – Vypusk 17 / redkol. : I. A. Ziaziun (holova) ta in.* – Kyiv-Vinnytsia : DOV “Vinnytsia”, 2008. – 493 s.
11. *Radionova N. F.* Kompetentnostnyy podkhod v pedagogicheskom obrazovanii / N. F. Radionova, A. P. Tryapitsyna [Yelektronnyi resurs]. – Rezhim dostupa : <http://www.omsk.edu/article/vestnik-omgpu-75.pdf>
12. *Ramen Dzh.* Pedagogicheskoe testirovanie. Problemy, zabluzhdenie, perspektivy : per. s angl. / Dzh. Ramen. – M. : Kogito-Tsentr, 1999. – 234 s.
13. *Rvachova I. M.* Marktynhova kompetentsiia pidpriemstva: sutnist ta problemy formuvannya na suchasnomu etapi / I. M. Rvachova // *Torhivlia i rynek Ukrainy : temat. zb. nauk. pr. – Vyp. 31, t. 2 / Holov. red. O. O. Shubin.* – Donetsk : DonNUET, 2011. – 407 s.
14. *Sorokina T. M.* Razvitie professionalnoy kompetentsii budushchego uchitelya sredstvami integrirovannogo uchebnogo soderzhaniya / T. M. Sorokina // *Nachalnaya shkola*. – 2004. – № 2. – S. 110-114.
15. *Trishina S. V.* Informatsionnaya kompetentnost kak pedagogicheskaya kategoriya [Yelektronnyi resurs] / S. V. Trishina // *Internet-zhurnal “Eydos”, 2005. 10 sent.* – Rezhim dostupa: <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-11.htm>
16. *Khutorskoy A. V.* Klyuchevye kompetentsii i obrazovatelnye standarty / A. V. Khutorskoy // *Internet-zhurnal “Eydos”*. – 2002. – 23 aprelya. – <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>
17. *Iazynina N. O.* Struktura profesiinoy pedahohichnoy kompetentnosti maibutnoho vchytelia / N. O. Yazynina // *Formuvannya profesiinykh kompetentnostei maibutnikh uchyteliv fizyko-tekhnolohichnoho profiliiu v umovakh yevrointehratsii : zbirnyk naukovykh prats. – Seriiia pedahohichna / redkol. : P. S. Atamanchuk (holova, nauk. red.) [ta in.].* – Kamianets-Podilskyi : Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Ohienka, 2010. – Vyp. 16. – 328 s.

Василикив И. Б. Информационная компетенция как составляющая профессиональной компетентности будущего учителя маркетинга.

В статье рассматриваются вопросы информационной компетентности будущего учителя маркетинга. На основании проведенного анализа выявлена и обоснована структура формирования этой интегративной свойства специалиста по педагогике. Исследуются современные компетентностного подхода профессиональной подготовки будущих учителей маркетинга средствами информационно-коммуникационных технологий, понятие “компетентность” следует рассматривать как способность применять знания и умения эффективно и творчески в межличностных отношениях-ситуациях, предполагающих взаимодействие с другими людьми в социальном контексте так же, как и в профессиональных ситуациях.

Ключевые слова: компетенция, компетентность, профессионализм, профессиональная компетентность, информационная компетентность учителя.

Vasylykiv I. B. Information competence as a component of professional competence of future teachers of marketing.

The article deals with the information competence of future teachers of marketing. Based on the analysis and found a reasonable structure formation of the integrative properties specialist in pedagogy. Studied modern competence approach training future teachers of marketing by means of information and communication technologies, the concept of “competence” should be seen as the ability to apply knowledge and skills effectively and creatively in interpersonal relationships, situations that involve interaction with others in a social context as well as the in professional situations.

Keywords: competence, competence, professionalism, professional competence, informational competence of teachers.

УДК 531(075)

Галатюк Ю. М.

**ТВОРЧА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ
У КОНТЕКСТІ РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З МЕХАНІКИ**

У статті йде мова про те, що організація творчої навчально-пізнавальної діяльності пов’язана, насамперед, з моделюванням творчої пізнавальної ситуації, яка виникає завдяки відповідності проблемно-змістового забезпечення рівню предметної компетентності учня, а також оптимальним поєднанням форм і засобів прямого та опосередкованого управління навчальною діяльністю та забезпеченням зовнішніх умов на основі поєднання урочної та позаурочної навчальної роботи.

Ключові слова: творча задача, навчальна задача, пізнавальна діяльність, розв’язування задач, курс механіки.

Засвоєння загальних методів розв’язування фізичних задач – важливий компонент предметної компетентності учнів. Володіння узагальненим умінням розв’язувати фізичні задачі є одним з основних критеріїв навчання фізики. Це вміння ґрунтується на знанні загальних методів розв’язування задач. Як відомо, вміння – це знання в дії. Воно формується у процесі навчально-пізнавальної діяльності. Важливо, щоб ця діяльність була творчою. Така діяльність реалізується у процесі розв’язування творчих фізичних задач.

Творча навчальна задача є категорією суб’єктивною [3]. Задача є творчою, якщо учень, який її розв’язує, не ознайомлений із загальним методом розв’язання або застосування відомого методу не дає позитивного результату. У такому випадку учню не відомі засоби та процедура діяльності, тобто навчальна діяльність суб’єктивно є творчою.

Проектування творчої навчально-пізнавальної діяльності передбачає розв’язання ряду завдань:

- 1) визначення дидактичної мети;
- 2) проектування творчої ситуації на основі моделювання суб’єкта діяльності та відповідного проблемно-змістового забезпечення;
- 3) визначення процедури діяльності;
- 4) розробка засобів і форм управління діяльністю;
- 5) визначення зовнішніх умов діяльності [1].

Нижче розглянемо методичну модель організації творчої навчально-пізнавальної діяльності, **метою** якої є засвоєння учнями нового для них методу розв’язування задач з механіки, який ми назвали *векторно-геометричним методом*. Цей метод поки що не знайшов широкого висвітлення у підручниках, на відміну від альтернативного йому *векторно-координатного методу*. Кожний із названих методів є важливим інструментом у процесі розв’язування фізичних задач, що визначає процедуру переходу від векторних